

หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจมุ่งสู่ความเป็นวิชาชีพตำรวจ: ทิศทางในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2555-พ.ศ.2564)

Police Cadet Curriculum for Police Profession: Directions in the Next Decade
(B.E.2555–2564)

มีชัย สีเจริญ¹

Meechai Sicharoen¹

บทคัดย่อ

การวิจัยดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทิศทางหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจมุ่งสู่ความเป็นวิชาชีพตำรวจในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2555-พ.ศ. 2564) โดยมีวิธีการศึกษา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องจำนวน 5 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การเรียนการสอนและหรือการพัฒนาหลักสูตรในระดับอุดมศึกษา มาไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 6 ท่าน 2) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การเรียนการสอนและหรือการทำงานในกระบวนการยุติธรรม มาไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 2 ท่าน 3) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารหน่วยงานตำรวจและหรือมีประสบการณ์การเรียนการสอนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ มาไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 7 ท่าน 4) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกรรมการสภาการศึกษาผู้ทรงคุณวุฒิของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 4 ท่าน และ 5) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องๆ คือ นักเรียนนายร้อยตำรวจ รุ่นที่ 65 จำนวน 2 ท่าน และทำการวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมด จัดสัมมนาระดมความคิดเห็นและวิพากษ์ผลการศึกษากลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องๆ

ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรฯ ต้องประกอบด้วยวิชาพื้นฐานทั่วไประดับอุดมศึกษา วิชาการตำรวจและวิชาที่เน้นทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ รวมตลอดจน การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณที่ดีของความเป็นตำรวจของประชาชน การจัดการเรียนการสอนควรเน้นบูรณาการภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไป วัตถุประสงค์หลักสูตรต้องครอบคลุมการเรียนรู้ทั้งองค์ความรู้ ทักษะวิชาชีพ คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณของความเป็นตำรวจที่ดี โครงสร้างหลักสูตรต้องกำหนดน้ำหนักเนื้อหาแต่ละส่วนที่ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะภาคปฏิบัติทางวิชาชีพ ประสบการณ์การเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนการสอนต้องมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต้องใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลายรูปแบบ และแนวโน้มเนื้อหาสาระหลักสูตรการเรียนการสอนฯ อนาคตที่สำคัญ อาทิ วัฒนธรรมแห่งความหลากหลาย สิ่งแวดล้อม ทักษะการสื่อสารสมัยใหม่ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ การก่อการร้ายข้ามชาติ ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ แรงงานข้ามชาติ การค้ามนุษย์ อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าข้ามชาติ ฯลฯ เป็นต้น อันเป็นหลักการสำคัญนำไปสู่แนวคิดที่ว่า สร้างตำรวจมืออาชีพ มีพฤติกรรมเป็นเลิศ รอบรู้ทุกศาสตร์ คล่องแคล่วทักษะ รักษาอุดมการณ์และจรรยาบรรณยิ่งชีพ เคียงข้างประชาชนในอนาคต

คำสำคัญ: หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ วิชาชีพตำรวจ แนวโน้มอนาคต

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก อาจารย์ (สบ4) คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

¹ Assistant Professor Police Colonel, Lecturer/Instructor, Faculty of Police Science, Royal Police Cadet Academy

Abstract

The research aims to study the directions of police cadet curriculum for police profession in the next decade (B.E.2555 – 2564). The research methods are composed of in-depth interviewing experts and five groups of related key informants and giving a seminar on study results for related persons. The study found that the curriculum philosophy has to contain knowledge in practical skill, morality and ethics. Five groups are composed of 1) six experienced experts who have been teaching and/or developing university education curriculum for at least three years, 2) two experienced experts who have been teaching and/or working in judicial field for at least three years, 3) seven experienced experts who have been administrating police organization and/or teaching at Royal Police Cadet Academy for at least three years, 4) four experts who are members of Board of Education at Royal Police Cadet Academy and 5) two key informants who are class 62nd police cadets. After analyzing the data, conducting group seminars and related persons discussing on the data,

The study found out that the curriculum's important components must be composed of university level basic courses, police courses, practical police profession courses and also promoting ethics and morality at the same time. Besides, learning and teaching process should aim at integrated theory and practice as well. The curriculum objectives must cover knowledge in academics, profession skills, morality and ethics of being a decent police officer. The curriculum must include fundamental subjects, police academics and subjects focusing on police profession practical skills, learning experience and teaching and learning activities that provide skillful internships. The evaluation has to be done in various measurements. Future trend in learning and teaching curriculum should be mainly composed of various cultures, environment, modern communication skills, economic crime, cyber crime, transnational crime, cyber security, alien workers, human trafficking, transnational natural resources and environmental crime, etc. Accordingly, the above statement are fundamental principles leading to the concept of creating professional police with being decent, knowledgeable, skillful, ideological, and ethical who will always stand by Thai people.

Keywords: Police Cadet Curriculum, Royal Police Cadet Academy, Police Profession, Future Trend

ความสำคัญของปัญหาของการวิจัย

ตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มุ่งเน้นให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และ กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2554) มุ่งเน้นการจัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

เชื่อมโยงระหว่างคุณวุฒิทางการศึกษาตามระบบ การเรียนรู้กับคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อให้มีสมรรถนะและมีเส้นทางความก้าวหน้าในวิชาชีพที่ชัดเจน ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2564 มุ่งเน้นความเป็นตำรวจมืออาชีพเพื่อความผาสุกของประชาชน โดยให้ข้าราชการตำรวจมีสมรรถนะสูงในการปฏิบัติหน้าที่

โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่ให้การศึกษาดูแลฝึกอบรมนักเรียนนายร้อยตำรวจ จนสำเร็จการศึกษากลับไปปฏิบัติหน้าที่บำบัดทุกข์และบำรุงสุขให้กับภาคสังคม

ประชาชนมาอย่างต่อเนื่อง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนด และพัฒนาหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจให้มุ่งสู่สถาบัน การศึกษาเฉพาะทางด้านวิชาการและวิชาชีพตำรวจตาม จุดกำเนิดของสถาบันที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์พระราช บัญญัติโรงเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2551 โดยเน้นทักษะ ความเชี่ยวชาญด้านการบังคับใช้กฎหมายและวิชาชีพ ตำรวจเป็นสำคัญ ในเวลาต่อมา สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับและส่งเสริม การดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษา จึงได้ดำเนินการจัด ทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education ; TQF : HEd) เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายที่ปรากฏ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐาน การศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม มุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผล การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษา เพื่อ เป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิแต่ละคุณวุฒิ และสื่อสารให้สังคม ชุมชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาทั้งใน และต่างประเทศเข้าใจได้ตรงกันและเชื่อมั่นถึงผลการเรียน รู้ที่บัณฑิตได้รับการพัฒนาว่า มีมาตรฐานที่สามารถเทียบ เคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

ทั้งนี้ในปัจจุบัน สังคมโลกและสังคมประเทศมี ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดด สถานการณ์ต่างๆ อาทิ สถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจที่ ประสบปัญหาตกต่ำลง การเมืองที่แบ่งภาคแบ่งฝ่ายอย่าง รุนแรง เทคโนโลยีที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ปัญหา อาชญากรรมต่างๆ ที่ทวีความซับซ้อนรุนแรงมากขึ้นอย่าง ต่อเนื่อง ตลอดจนไปจนถึงคุณธรรมจริยธรรมและความเป็น มืออาชีพของวิชาชีพตำรวจตำรวจกำลังถูกสั่นคลอนอย่าง หนักอันเนื่องมาจากสภาวะแวดล้อมและสถานการณ์ทาง สังคมต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นปัญหาที่อาจส่ง ผลกระทบอย่างมากกับวิชาชีพตำรวจในอนาคต โรงเรียน นายร้อยตำรวจในฐานะที่เป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิต บุคลากรตำรวจอย่างสมบูรณ์แบบจึงจำเป็นต้องตระหนัก ถึงปัญหาดังกล่าวนี้เป็นสำคัญ เพราะถึงแม้ว่าจะมีหลักสูตร ที่ถูกบรรจุเพื่อใช้ในการเรียนการสอนด้านความเป็นมือ อาชีพและจริยธรรมคุณธรรมของตำรวจอยู่ในโรงเรียนนาย ร้อยตำรวจมาแต่เดิมอยู่แล้ว แต่ก็ยังขาดความทันสมัย ทัน

เหตุการณ์อยู่มาก จากเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวข้าง ต้น ผู้วิจัยในฐานะ คณาจารย์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ได้ เล็งเห็นและตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับ การพัฒนา หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจเพื่อมุ่งสู่ความเป็นวิชาชีพ ตำรวจ และ หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ใช้จัดการ เรียนการสอนในปัจจุบันเป็นหลักสูตรนักเรียนนายร้อย ตำรวจ พ.ศ. 2549 และมีการแก้ไขเพิ่มเติมปี พ.ศ. 2551 โดยได้มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรดังกล่าวมา แล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีการศึกษาและยังไม่ได้มีการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรอย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับ ปัจจัยต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สำหรับหลักสูตร นักเรียนนายร้อยตำรวจ มีพัฒนาการและการปรับปรุงมา อย่างต่อเนื่อง ส่วนมากเป็นการปรับปรุงและแก้ไขราย ละเอียดบางประการ ภาพรวมเป็นเพียงการแก้ไขหลักสูตร หรือการปรับปรุงหลักสูตรอันเป็นการเปลี่ยนแปลงส่วน ประกอบและลักษณะเฉพาะบางประการของหลักสูตร โดย ยังไม่ส่งผลทำให้โครงสร้างของหลักสูตรเดิมเปลี่ยนแปลง ไป จึงได้จัดทำโครงการวิจัย เรื่อง ทิศทางหลักสูตรนักเรียน นายร้อยตำรวจสู่ความเป็นวิชาชีพตำรวจในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2555-พ.ศ. 2564) เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนา ปรับปรุง หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจสู่ความเป็น วิชาชีพตำรวจตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติโรงเรียน นายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2551 (2551) ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาทิศทางหลักสูตร นักเรียนนายร้อยตำรวจ มุ่งสู่ความเป็นวิชาชีพตำรวจในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2555- พ.ศ. 2564)

การทบทวนวรรณกรรม และแนวคิด

การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้ ชมพันธ์ุ กุญชร ณ อยุธยา (2540) ที่ได้อธิบายความหมาย หลักสูตรว่า มีความแตกต่างกันไปตั้งแต่ความหมายแคบ สุดจนถึงกว้างสุด โดยสามารถจำแนกมุมมองของนักการ ศึกษาที่ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตรออกเป็น 2 แนวคิด ที่สำคัญ คือ 1) หลักสูตร หมายถึง แผนประสบการณ์การ เรียน ทั้งนี้ แผนประสบการณ์การเรียนกับการสอนที่เน้น ปฏิบัติจริง ย่อมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และ 2) หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่

สถาบันการศึกษาจัดให้ หมายความว่ารวมถึง ประสบการณ์ การเรียนและการนำหลักสูตรไปใช้ด้วย ในส่วนขององค์ประกอบของหลักสูตร Tyler ได้กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรมี 4 ประการดังต่อไปนี้คือ 1) ความมุ่งหมาย เปรียบเสมือนการกำหนดทิศทางของการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในลักษณะต่างๆ ที่พึงประสงค์ อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม 2) เนื้อหาวิชา เป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ชัดเจน มุ่งหมายให้ผู้เรียน มีประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร 3) การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เนื่องจากเป็นกิจกรรมปรับเปลี่ยนหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ 4) การประเมินผล เป็นองค์ประกอบสำคัญที่บ่งบอกให้ทราบว่า การนำหลักสูตรไปใช้นั้น สามารถดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด

Taba (1962) ได้แบ่งรูปแบบของหลักสูตร ดังต่อไปนี้คือ หลักสูตรรายวิชา หลักสูตรรวมวิชา หลักสูตรเน้นกระบวนการทางสังคม และภาระหน้าที่ในชีวิตประจำวัน หลักสูตรกิจกรรมหรือหลักสูตรประสบการณ์ หลักสูตรแกนวิชา สำหรับการพัฒนาหลักสูตรนั้น Tanner (1980) ได้ให้ความหมายไว้ว่าหมายถึง แผนและแนวทางปฏิบัติของสถานศึกษาในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และผลลัพธ์ของการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้รับการศึกษาหรือผู้เรียนมีสมรรถนะและความก้าวหน้าตามบริบทของสังคม ในส่วนของการประเมินหลักสูตร Stufflebeam, Scriven, and Madaus (1983) ให้แนวคิดว่าการประเมินผลหลักสูตรนั้น มีส่วนสำคัญต้องประเมินอยู่ 4 ส่วน คือ 1) การประเมินสภาพแวดล้อม 2) การประเมินตัวป้อน 3) การประเมินกระบวนการ 4) การประเมินผลผลิต

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualification Framework: TQF) เป็นกรอบของมาตรฐานการศึกษา เพื่อใช้ในระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามที่ระบุไว้ในมาตรา 47 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดย กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ หมายความว่า “ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถาบันทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลและการตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา” ส่วน

คุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ของบัณฑิตอุดมศึกษา (ปริญญาตรี) ได้ระบุไว้ใน (ร่าง) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติในประเทศไทย มาตรฐานการศึกษาในระดับปริญญาตรีจะวัดได้จากผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตปริญญาตรี ใน 5 ด้าน (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน, 2554) ดังนี้คือ ความรู้ความเข้าใจ ทักษะเชี่ยวชาญ สมรรถนะ จริยธรรมต่อสังคมและต่อวิชาชีพ และ ทักษะปฏิบัติเฉพาะทาง

นิยามและองค์ประกอบของวิชาชีพ (Profession) Perkin (1985 อ้างถึงใน Warrior, 2002) กำหนดองค์ประกอบสำคัญที่จะมุ่งสู่ความเป็นวิชาชีพจะต้องประกอบด้วย 6 ลักษณะสำคัญ ได้แก่ 1) เป็นทักษะที่เกิดจากความรู้เชิงทฤษฎี 2) เป็นความรู้/สติปัญญาที่ได้มาจากการเรียนการสอนและการฝึกฝนอย่างเป็นระบบ 3) มีการทดสอบสมรรถนะทางอาชีพ 4) มีองค์กรเฉพาะวิชาชีพ 5) มีจรรยาบรรณวิชาชีพ และ 6) ให้บริการตามหลักปฏิบัติที่เห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่นเป็นที่ตั้ง นอกจากนี้ Schneider (2009) กล่าวว่าความเป็นวิชาชีพนั้น ต้องมีลักษณะจำเป็นอย่างของ ความเป็นวิชาชีพ 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) การฝึกที่เป็นทางการและมีลักษณะเฉพาะของอาชีพ 2) มีจรรยาบรรณวิชาชีพ 3) ใบประกอบอาชีพ/วิชาชีพ และ 4) มีการเรียนการสอนอย่างเป็นทางการ ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2536) อธิบายมุมมองและแนวคิดของวิชาชีพว่า ควรประกอบด้วยคุณลักษณะต่างๆ 4 ประการ ได้แก่ 1) องค์ความรู้ที่เป็นระบบโดยการพัฒนาจากการวิจัย 2) การศึกษาอบรมเพื่อให้เกิดความรู้และทักษะเฉพาะทางโดยมุ่งสร้างปัญญาของหลักสูตรระดับปริญญาตรีขึ้นไป 3) การใช้ความรู้และทักษะจากการศึกษาอบรมเฉพาะทางเพื่อบริการต่อสังคมด้วยความเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ 4) การประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยเพื่อนร่วมวิชาชีพหรือสมาคมวิชาชีพ

มิชัย สีเจริญ พ.ด.ท.และคณะ (2553) ทำการศึกษาแนวทางพัฒนาการศึกษาสู่ความเป็นตำรวจอาชีพ พบว่า อาชีพตำรวจไทยมีลักษณะสำคัญหลายประการที่สอดคล้องกับหลักการพื้นฐานของวิชาชีพ ดังนี้ อาชีพตำรวจเป็นอาชีพให้บริการแก่สาธารณะที่ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญเป็นการเฉพาะ มีมาตรฐานต่อการประกอบวิชาชีพ มีอิสระในการใช้วิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ และมีจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งมีสถาบันวิชาชีพ หรือองค์กรวิชาชีพ เป็นหลักในการควบคุมและสร้างสรรค์การดำเนิน

การทางวิชาชีพ จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องจึงสามารถสรุปได้ว่า อาชีพตำรวจสามารถจัดอยู่ในกลุ่มวิชาชีพได้ ทั้งนี้ การพัฒนาความเป็นตำรวจอาชีพและบทบาทของสถาบันการตำรวจ Schneider (2009) ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของวิชาชีพตำรวจ โดยนำเสนอโมเดลการพัฒนาความเป็นมืออาชีพตำรวจ ประกอบด้วย 9 ข้อสำคัญ คือ 1) ผ่านมาตรฐานการรับเข้าและการคัดเลือก 2) ได้รับการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ 3) ผ่านการฝึกที่เป็นระบบมาตรฐานและมีประกาศนียบัตรรับรอง 4) ผ่านการฝึกพิเศษประจำปีและการทบทวนการฝึก 5) ได้รับการแต่งตั้งให้มีอำนาจจับกุม 6) ผ่านการฝึกใช้อาวุธ 7) ดำเนินการและการปฏิบัติตามนโยบาย 8) เป็นตำรวจชุมชน/มีความสัมพันธ์ของตำรวจกับชุมชน และ 9) ได้รับการรับรอง

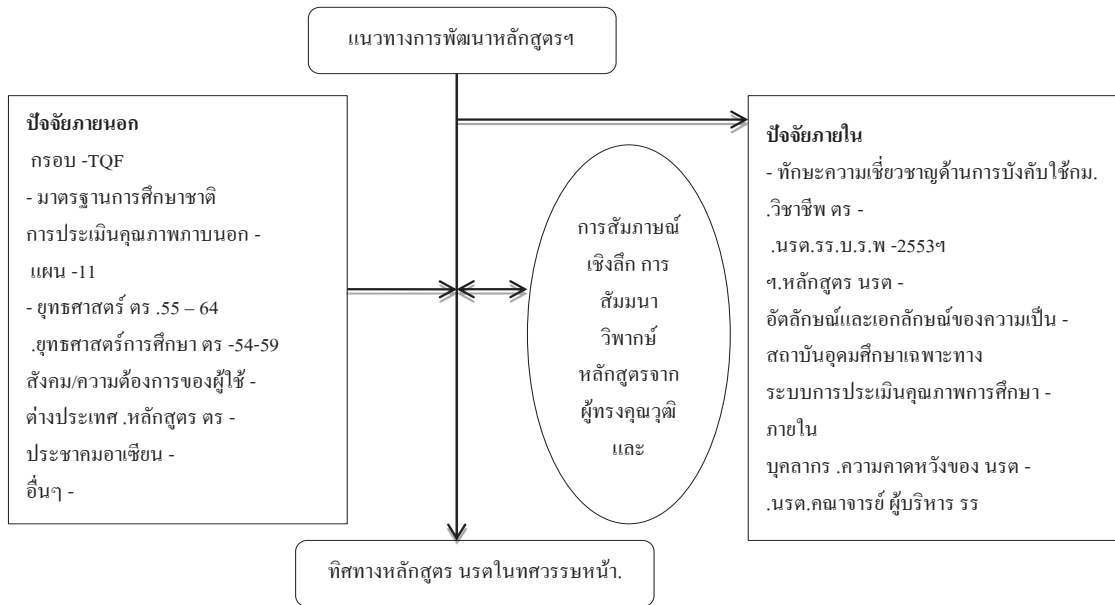
ในส่วนของหลักสูตรวิชาชีพตำรวจและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพตำรวจ หลักสูตรวิชาชีพ มีลักษณะสำคัญ ดังต่อไปนี้ (Bourner, Katz และ Watson, 2000) 1) มีระยะเวลาในการศึกษาเพื่อเรียนรู้วิชาชีพระดับต้น (ไม่เกิน 5 ปี) 2) มีสถาบันวิชาชีพเฉพาะ นอกเหนือจากมหาวิทยาลัยทั่วไป 3) มีการสอบวิชาชีพ จากองค์กรวิชาชีพ 4) มีการสอนวิชาพื้นฐานตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ 5) มีมาตรฐานวิชาชีพเพื่อเป็นหลักต่อการปฏิบัติหน้าที่ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพตำรวจนั้น หลายประเทศได้พยายามยกระดับหลักสูตรการเรียน/ การฝึกตำรวจให้เป็นหลักสูตรวิชาชีพ อาทิ จากการรายงานกิจการตำรวจประเทศออสเตรเลีย ปี ค.ศ. 1981 (Green และ Linsdell, 2010) ได้ยกระดับอาชีพตำรวจเป็นวิชาชีพตำรวจและส่งเสริมให้มีการยกระดับวิชาการตำรวจไว้ในการศึกษาอุดมศึกษา ได้แก่ การฝึกตำรวจ มาตรฐานวิชาชีพ วัฒนธรรมตำรวจ หลักความโปร่งใส และหลักการรับผิดชอบ โดยให้เหตุผลว่า การกำหนดหลักสูตรวิชาการตำรวจในมหาวิทยาลัยจะสามารถ

1) ยกย่องมาตรฐานการศึกษาของวิชาชีพตำรวจและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน 2) เป็นที่ประจักษ์แก่สังคมกว้างต่อมาตรฐานและคุณค่าของวิชาชีพตำรวจต่อสังคม และ 3) กระตุ้นวัฒนธรรมการฝึกฝนตนเอง ปกครองตน และ มีความรับผิดชอบของตำรวจให้สูงขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการบูรณาการระหว่างการวิจัยเอกสาร และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เจาะลึกกึ่งมีโครงสร้าง กลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และจัดสัมมนาวิพากษ์ (ร่าง) ผลการศึกษาจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับการสัมภาษณ์เจาะลึกกึ่งมีโครงสร้างกลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทำการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 21 ท่าน โดยสามารถแบ่งออกไปเป็น 5 กลุ่มดังนี้ 1) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การเรียนการสอนและหรือการพัฒนาหลักสูตรในระดับอุดมศึกษา มาไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 6 ท่าน 2) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การเรียนการสอนและหรือการทำงานในกระบวนการยุติธรรม มาไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 2 ท่าน 3) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารหน่วยงานตำรวจและหรือมีประสบการณ์ การเรียนการสอนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ มาไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 7 ท่าน 4) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกรรมการสภาการศึกษาผู้ทรงคุณวุฒิของโรงเรียนนายร้อยตำรวจจำนวน 4 ท่าน และ 5) กลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ คือ นักเรียนนายร้อยตำรวจ รุ่นที่ 65 จำนวน 2 ท่าน กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสัมมนาวิพากษ์ (ร่าง) ผลการศึกษาวิจัยฯ โดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางการพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษาและกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนนายร้อยตำรวจรวมจำนวนทั้งสิ้น 5 ท่าน

กรอบแนวคิดในการวิจัยและกรอบการดำเนินการวิจัย

วิธีเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยประสานการปฏิบัติและเดินทางไปพบด้วยตนเอง เพื่ออธิบายวัตถุประสงค์การวิจัยและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง และขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกตามวันเวลาที่กำหนด โดยทำการส่งข้อมูลเบื้องต้นและแนวทางการสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับศึกษาล่วงหน้า และขออนุญาตผู้ทรงคุณวุฒิในการบันทึกเสียงและบันทึกรายงานการสัมภาษณ์แต่ละท่าน

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ด้านปรัชญาของหลักสูตรฯ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจมุ่งสู่ความเป็นวิชาชีพตำรวจในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2555-พ.ศ. 2564) ต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ปรัชญาของการอุดมศึกษาและมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพของสาขาวิชานั้นๆ มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ หมั่นแสวงหาความรู้ด้วย

ตนเองและสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รวมทั้งให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ที่สำคัญอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ความรู้ ทักษะทางเชาวน์ปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการสื่อสาร และเนื่องจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นสถาบันเฉพาะทางด้านวิชาการและวิชาชีพตำรวจ ต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัยที่เรียกว่าภาคทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิตระดับอุดมศึกษาทั่วไป 3 ส่วน คือ 1) บัณฑิตมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงานและสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล 2) บัณฑิตมีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม 3) บัณฑิตมีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีการดูแลเอาใจใส่ รักษาสุขภาพของตนเองอย่างถูกต้องเหมาะสม

ด้านโครงสร้างหลักสูตรฯ สอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย โดยต้อง

ประกอบด้วย วิชาพื้นฐานทั่วไประดับอุดมศึกษา วิชาการ ตำรวจ และวิชาที่เน้นทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ รวมตลอดจน การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณที่ดีของความเป็นตำรวจของประชาชน การจัดการเรียน การสอนควรเน้นการบูรณาการภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไป

ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และฝึกอบรมฯ ต้องมีการฝึกงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เสริมสร้างประสบการณ์ในเชิงประจักษ์ มีการใช้อุปกรณ์หรือเทคโนโลยี มาช่วยในการจัดการเรียนการสอน รวมตลอดจน การเสริมสร้างทัศนคติ หล่อหลอมกล่อมเกลาและส่งเสริมแบบอย่างที่ดีของความเป็นตำรวจมืออาชีพของประชาชน

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฯ ต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ครอบคลุม 3 องค์ประกอบสำคัญ คือ ด้านองค์ความรู้ทางวิชาการด้วยแบบทดสอบ ความรู้ความสามารถทางสมอง โดยวิเคราะห์ทั้งด้านความคิด ด้านทักษะด้วยการทดสอบจากการฝึกปฏิบัติหรือการทดสอบทักษะทางการตำรวจ และที่สำคัญที่สุด คือ การวัดและทดสอบพฤติกรรม คุณธรรม จรรยาบรรณของความเป็นวิชาชีพตำรวจที่ดีของประชาชน ทั้งนี้เครื่องมือวัดตาม 3 องค์ประกอบข้างต้นต้องมีความหลากหลายรูปแบบ สถาบันต้องมุ่งเน้นวัดและประเมินผลการเรียนรู้จากการฝึกทักษะภาคปฏิบัติจริง/เสมือนจริงมากกว่าการทดสอบทางทฤษฎีเพียงด้านเดียว

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา พบว่า การพัฒนาหลักสูตรการศึกษา และฝึกอบรมตำรวจ มีแนวทางและสามารถพัฒนายกระดับสู่ความเป็นวิชาชีพตำรวจได้ตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติโรงเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2551 มุ่งเน้นผลิตบุคลากรวิชาชีพตำรวจ ให้การศึกษา ส่งเสริม วิชาการและวิชาชีพขั้นสูง ทำการสอน การวิจัย การฝึกอบรม และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม โดยเน้นทักษะความเชี่ยวชาญด้านการบังคับใช้กฎหมายและวิชาชีพตำรวจเป็นสำคัญ ทั้งนี้ สามารถพัฒนาหลักสูตรและยกระดับสู่ความเป็นวิชาชีพตำรวจต่อประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้ การพัฒนาการฝึกตำรวจ การกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนาวัฒนธรรมตำรวจสู่คุณภาพเพื่อประชาชน มีหลักความโปร่งใส และมุ่งเน้นหลักการรับผิดชอบ

ด้านปรัชญาของหลักสูตรฯ มุ่งให้นักเรียนนายร้อยตำรวจ มีความรู้ ทักษะและเชี่ยวชาญด้านการบังคับใช้กฎหมายและกฎหมายระหว่างประเทศ อาชญากรรมทางด้านเศรษฐกิจ การก่อการร้าย มีความรู้ความสามารถด้านภาษาและการสื่อสารโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ มีความเป็นผู้นำ นอกจากนั้นแล้ว ต้องมีความสามารถและทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ หลักสูตรต้องมีความเป็นสากล มีความสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่รับมอบหมาย ด้วยความเป็นวิชาชีพตำรวจที่มีคุณภาพทั้งองค์ความรู้และทักษะภาคปฏิบัติ รวมตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อยู่บนศีลธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณที่ดี บนพื้นฐานสำคัญของความศรัทธาและความไว้วางใจจากประชาชน มุ่งเน้นการประยุกต์ใช้ปรัชญาการศึกษาแนวใหม่มาบูรณาการกับปรัชญาการศึกษาเดิมมากขึ้นคือ ปรัชญาการศึกษาพิพัฒนาการนิยม ปรัชญาการศึกษาปฏิรูปนิยม และ ปรัชญาการศึกษาอัตถิภาวนิยม โดยมุ่งเน้นหลักสูตรการศึกษาลักษณะบูรณาการรายวิชาเพิ่มมากขึ้น ให้ความสำคัญศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนนายร้อยตำรวจจากเดิมที่ให้ความสำคัญต่ออาจารย์คือศูนย์กลางการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนหลักสูตรที่ยึดติดรายวิชา มาสู่ หลักสูตร แบบ บก ก จ กร ม และ ประสบการณ์และบูรณาการรายวิชาเพิ่มมากขึ้น การให้ความสำคัญต่อกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ต่อการจัดการเรียนรู้ในลักษณะกระบวนการที่ศรัทธาการตำรวจ

ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฯ ต้องมีความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศ เป็นหลักสูตรต่อเนื่องฯ เพื่อการพัฒนาเส้นทางความเจริญก้าวหน้าสายวิชาชีพตำรวจ มีมาตรฐานระดับสากล มีการจัดการเรียนการสอนทั้งองค์ความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพตำรวจ การคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล การฝึกภาคปฏิบัติที่ใกล้ชิดกับชุมชนสังคมและประชาชน และสิ่งที่เป็นพื้นฐานสำคัญมาก คือ การมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของความเป็นตำรวจที่ดีของประชาชน มีเนื้อหาและสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์สังคม สภาพเศรษฐกิจ สังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และรองรับสภาพอาชญากรรมรูปแบบต่างๆ ที่มีแนวโน้มที่สลับซับซ้อนและรุนแรงเพิ่มมากยิ่งขึ้น มุ่งเน้นการเสริมสร้างให้ตำรวจมีความรู้ความเข้าใจ ความเป็นมนุษย์ เข้าใจจิตวิทยามวลชน มีความรอบรู้แนวคิดและแนวทางการ

พัฒนาประเทศตามระบอบประชาธิปไตย ยึดหลักการปฏิบัติหน้าที่บนพื้นฐานแห่งความถูกต้องบริสุทธิ์และยุติธรรม มุ่งเน้นการผลิตตำรวจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน สังคมประเทศชาติ ต้องแยกการศึกษาและฝึกอบรมหลักสูตรพิเศษเฉพาะสาขา นอกเหนือจากการเรียนการสอนหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจแบบปกติเช่นเดียวกับการฝึกของต่างประเทศ ผลจากการศึกษาสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยการเรียนรู้ 4 ลักษณะ คือ การเรียนเพื่อรู้ การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้จริง เรียนรู้การอยู่ร่วมกัน และเรียนรู้เพื่อชีวิต (วิจัย วงษ์ใหญ่ 2554 : 21) โดยการพัฒนาศูนย์ต้องพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ทั้งความก้าวหน้าทางวิชาการ เทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเพื่อสร้างบัณฑิตที่สมบูรณ์ มีความคิด วิเคราะห์ รับผิดชอบ และมีคุณธรรม (สุวิมล ธนะผลเลิศ 2547:392) และสอดคล้องกับลักษณะของหลักสูตรอุดมศึกษาที่ดีตามแนวคิดของ Saylor, & Alexander (1974) ที่ว่าวัตถุประสงค์ของการเรียน การสอนต้องมีความชัดเจนว่าเรียนไปแล้วได้อะไรและสถาบันการศึกษาจะให้อะไรสำหรับผู้เรียนเพื่อแสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนดังกล่าวสามารถทำให้ผู้เรียนประกอบวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความเป็นมืออาชีพต่อไป ด้านการสร้างความเป็นวิชาชีพให้กับบัณฑิตตำรวจ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจต้องมีการพัฒนาสู่ความเป็นวิชาชีพตำรวจ เนื่องจากผลจากศึกษา ภาพรวมมุ่งเน้นเสริมสร้างความเป็นวิชาชีพให้กับบัณฑิตตำรวจ สอดคล้องกับแนวคิดของ Moore. (1970) สำนักมาตรฐานวิชาชีพ (2548) ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์ (2536) วรพิมพ์ กิ่งวัฒนานันท์ (2544) จำเนียร จวงตระกูล (2549) Hall (1968) ที่ว่าการสร้างให้บัณฑิตประกอบวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น บัณฑิตต้องได้รับการเรียนการสอน และการฝึกอบรมศาสตร์ของวิชาชีพอย่างเข้มข้นจากสถาบันการศึกษา เพื่อให้บัณฑิตได้มีความรู้ความชำนาญ ความเข้าใจของการประกอบวิชาชีพนั้นๆ เพราะบัณฑิตที่ประกอบวิชาชีพนั้น ต้องมีความเชี่ยวชาญการประกอบวิชาชีพดังกล่าวของตนอยู่ในระดับสูง เนื่องจากเป็นความรู้เฉพาะทางที่ไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาชีพอื่นๆ นอกจากนั้นแล้ว มุมมองของกลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิฯ ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการมีจรรยาบรรณ การมีศีลธรรม จริยธรรมในการ

ประกอบวิชาชีพ อันจำเป็นต้องปลูกฝังจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจอย่างเข้มข้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพดล เทียนเพิ่มพูล (2546) จำเนียร จวงตระกูล (2549) ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์ (2536) ด้วยเช่นกัน

ด้านโครงสร้างหลักสูตรฯ ต้องยึดแนวทางและสอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศ โดยองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรฯ ต้องประกอบด้วยวิชาพื้นฐานทั่วไประดับอุดมศึกษา วิชาการตำรวจ และวิชาที่เน้นทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ รวมตลอดจน การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณที่ดีของความเป็นตำรวจของประชาชน การจัดการเรียนการสอนควรเน้นการบูรณาการภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไป ผลการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจในทศวรรษหน้าส่วนใหญ่สอดคล้องตามกรอบมาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2548 โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำ 120 หน่วยกิต จนถึง 150 หน่วยกิต หลักสูตรระยะเวลา 4 ปี และแบ่งกลุ่มวิชาออกเป็นวิชาชีพศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะและวิชาเลือกเสรี แต่จำเป็นต้องบูรณาการบางรายวิชาเข้าด้วยกัน เพื่อควบคุมไม่ให้จำนวนหน่วยกิตมีมากเกินไป โดยต้องให้ความสำคัญกับภาคปฏิบัติทางวิชาชีพตำรวจ ด้านลักษณะและเนื้อหาของหลักสูตร ผลการศึกษาและมุมมองกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิฯ มุ่งเน้นการเสริมสร้างนักเรียนนายร้อยตำรวจให้มีความเป็นมืออาชีพและยกระดับอาชีพตำรวจให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง สอดคล้องกับงานเขียนที่เกี่ยวกับความหมายและองค์ประกอบที่สำคัญของวิชาชีพ จากงานของ Moore (1970) สำนักมาตรฐานวิชาชีพ (2548) ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์ (2536) วรพิมพ์ กิ่งวัฒนานันท์ (2544) Hall (1968) Marston (1968) และ จำเนียร จวงตระกูล (2549)

ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และฝึกอบรม/กิจกรรมการเรียนการสอนฯ ต้องมีการฝึกงาน ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เช่นเดียวกับการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขา มีการเสริมสร้างประสบการณ์ในเชิงประจักษ์ เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจำเป็นต้องอยู่กับสถานการณ์จริง ต้องเรียนรู้ที่มีการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์เสมือนจริงหรือสถานการณ์จริง มีการใช้อุปกรณ์หรือเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน รวมตลอดจน การเสริมสร้างทัศนคติหล่อหลอมกลมเกลียวและส่งเสริมแบบอย่างที่ดีของความเป็นตำรวจมืออาชีพของประชาชน จากผลการ

ศึกษา กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิฯ ส่วนใหญ่มุ่งเน้นให้นักเรียน นายร้อยตำรวจได้มีประสบการณ์การปฏิบัติงานจริงก่อน สำเร็จการศึกษา เพื่อสร้างนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงานทันทีหลังจากสำเร็จการศึกษาและ เสริมสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่จริง อันเป็น วิถีเดียวกันกับสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจต่าง ประเทศ ที่เน้นการปฏิบัติควบคู่ไปกับเรียนรู้ทฤษฎี โดยเฉพาะความจำเป็นต้องฝึกงานในสถานที่จริงพร้อมกับ ตำรวจอาชีพในหลากหลายคดี และต้องผ่านการฝึก ยุทธวิธีทางการตำรวจแบบเสมือนจริงในสถานปฏิบัติการ เพื่อให้ผ่านการประเมินทางด้านปฏิบัติ โดยมีการจำลอง สถานการณ์เสมือนจริง มีความยากและซับซ้อนเช่นเดียวกับ คดีจริง เพื่อให้ได้ใช้ทักษะความสามารถเต็มที่ในการจัดการกับ ปัญหา สอดคล้องกับหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ มุ่งเน้นการ บูรณาการและผสมผสานทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยของผู้เรียน (บุญเลี้ยง ทุมทอง 2553 :256) โดยแต่ละรายวิชาควรใช้ประสบการณ์การเรียนรู้หลากหลายแบบผสมผสานกัน (บุญชม ศรีสะอาด 2541: 42) สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยรูปแบบที่เหมาะสมของ หลักสูตรโรงเรียนนายร้อยตำรวจต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยผลการศึกษา พบว่า ควรมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเนื้อหาวิชา ให้เกี่ยวข้องกับวิชาชีพตำรวจโดยตรง เพื่อให้รองรับกับ สภาพปัญหาอาชญากรรม (ณัฐสกุล อรรถนสุนทรพัฒน์. พ.ต.ท., 2546) และหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ต้องมีความครอบคลุม เนื้อหาความรู้ ความคิด ทักษะ ค่านิยมและทักษะต่างๆ ทุกด้านรวมตลอดจนการมีต้นแบบที่ดี (สุวิมล ธนะผลเลิศ, 2547)

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฯ ต้องมีการ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ครอบคลุม 3 องค์ประกอบ สำคัญ คือ ด้านองค์ความรู้ทางวิชาการด้วยแบบทดสอบ ความรู้ความสามารถทางสมอง โดยวิเคราะห์ทางด้านความคิด ด้านทักษะด้วยการทดสอบทางด้านทักษะจากการฝึก ปฏิบัติ หรือการทดสอบทักษะทางด้านการตำรวจ และที่ สำคัญที่สุด คือ การวัดและทดสอบพฤติกรรม คุณธรรม จรรยาบรรณของความเป็นวิชาชีพตำรวจที่ดีของประชาชน ทั้งนี้เครื่องมือวัดตาม 3 องค์ประกอบข้างต้น ต้องมีความ หลากหลายรูปแบบ ต้องมุ่งเน้นวัดและประเมินผลการเรียน รู้จากการฝึกทักษะภาคปฏิบัติจริงหรือเสมือนจริงมากกว่า

การทดสอบทางทฤษฎีเพียงด้านเดียว เช่น การเขียนสำนวนคดี การสรุปสำนวน การสรุปวิเคราะห์ ฯลฯ ควรมีการวัดผล และประเมินผลเป็นประจำต่อเนื่องทุกๆ เดือน และมีการ ประเมินแบบรอบด้านจาก ทุกกลุ่มเป้าหมายที่มีความ เกี่ยวข้องกับนักเรียนนายร้อยตำรวจ ควรจัดให้มีการแยกผู้ สอนกับผู้ออกข้อสอบออกจากกันเพื่อคงมาตรฐานของ ข้อสอบไว้ ส่วนเนื้อหาของข้อสอบหรือแบบทดสอบนั้น ต้องมีลักษณะประยุกต์ ให้เกิดการคิดวิเคราะห์แบบสังเคราะห์ ได้ และการวัดผลต้องเกิดทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการจัดการศึกษาสู่ความ เป็นเลิศที่มุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีการประเมินตาม สภาพจริง โดยมีเครื่องมือวัดที่หลากหลายและประเมิน หลายช่วงเวลา เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียน และปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554 : 109) โดยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต้องครอบคลุม องค์ประกอบผลการเรียนรู้ 3 ประการ คือ ด้านพุทธิพิสัย การเรียนรู้ด้านความรู้ ความเข้าใจ และความคิด อันเกี่ยวข้องกับ ความสามารถทางสติปัญญา ด้านจิตพิสัย การเรียนรู้ ด้านอารมณ์ ความรู้สึก อันเกี่ยวข้องกับค่านิยม คุณธรรม เจตคติ และด้านทักษะ ความชำนาญ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ ด้านทักษะ การปฏิบัติ (เอมอร จังศิริพรภรณ์, 2550 : 144-148) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน นายร้อยตำรวจที่ผ่านมามุ่งเน้นการท่องจำมากกว่าความ เข้าใจและการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ โดยเห็นว่า การวัดและ ประเมินผลที่ดี ต้องมุ่งเน้นความเข้าใจเพื่อสามารถคิด วิเคราะห์นำไปสู่ภาคปฏิบัติจริงได้ในอนาคต (จักรกฤษ ชูคง, 2544) การวัดและประเมินผลเป็นปัจจัยที่มีความ สำคัญ จึงต้องมีความหลากหลายรูปแบบที่สอดคล้องกับ วัดดูประสงค์ของวิชา โดยสามารถวัดทั้งความจำ ความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์ (พรพรรณ อัคราณิชย์, 2545) และการ ประเมินผลการเรียนการสอนควรมีสัดส่วนที่เหมาะสม ระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

แนวทางของหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจสู่ ความเป็นวิชาชีพตำรวจในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2555- พ.ศ. 2564) สามารถสรุปแนวคิด ทิศทางและลักษณะสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ปรัชญาของหลักสูตร มุ่งสร้างตำรวจมืออาชีพ มี พฤติกรรมเป็นเลิศ ครอบรู้ทุกศาสตร์ คล่องแคล่วทักษะวิชาชีพ รักษาอุดมการณ์และจรรยาบรรณยิ่งชีพ มีจิตสาธารณะ

และเคียงข้างประชาชน อันเป็นการสร้างผลลัพธ์ที่พึงประสงค์สำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจ ทั้งด้านองค์ความรู้ ทักษะ คุณค่า ความเชื่อ อุดมการณ์ และความคาดหวัง จากสังคม ประชาชน แนวคิดและปรัชญาที่ใช้ในการกำหนดแนวทางหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ ใช้แนวคิดปรัชญาการศึกษาปฏิรูปนิยม เพื่อให้มีความสอดคล้องกับบริบทและแนวคิดและการจัดการศึกษาทางวิชาการ ทางทักษะวิชาชีพของตำรวจและบริบทของชุมชน ได้แก่ การสร้างหลักสูตรโดยมีจุดเริ่มต้นจากปัญหาและสภาพของสังคม โดยคณาจารย์เป็นผู้รวบรวมปัญหา และให้นักเรียนนายร้อยตำรวจวางแผนในการแก้ปัญหาสังคมเหล่านั้น โดยใช้กระบวนการค้นทางวิทยาศาสตร์การตำรวจที่มีรากฐานมาจากวิธีการทางวิทยาศาสตร์และวิธีการแก้ปัญหา ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างยุติธรรม

2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร : การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต้องครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ดังต่อไปนี้ (1) ความรู้ความเข้าใจ (2) ทักษะเชี่ยวชาญ (3) สมรรถนะ (4) จริยธรรมต่อสังคมและต่อวิชาชีพ และ (5) ทักษะปฏิบัติเฉพาะทาง ทั้งนี้หลักสูตรวิชาชีพตำรวจ มีลักษณะเฉพาะทางที่แตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป จึงต้องเพิ่มทักษะสำคัญ คือ ทักษะการบังคับใช้กฎหมาย และวิชาชีพตำรวจ เพื่อให้ครอบคลุมลักษณะสำคัญและองค์ประกอบของวิชาชีพตำรวจจึงสามารถสรุป 5 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ 1) มีความรู้ในวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานด้านตำรวจ 2) มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่วิชาชีพตำรวจ 3) มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ 4) มีสมรรถนะในการทำงาน และ 5) มีการพัฒนาตนเอง

3. โครงสร้างของหลักสูตร หลักสูตรควรมีจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำ 120 หน่วยกิต แต่ไม่ควรเกิน 150 หน่วยกิต ระยะเวลาในการศึกษา 4 ปีการศึกษา มีการจัดการรายวิชาทั้ง วิชาทั่วไป วิชาเฉพาะและวิชาเลือกตามมาตรฐานของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และมีการบูรณาการบางรายวิชาเข้าด้วยกัน โดยอิงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีกลุ่มวิชาทั้งทางด้านวิชาการควบคู่กับรายวิชาภาคปฏิบัติ เน้นการบูรณาการทฤษฎีร่วมกับปฏิบัติเป็นหลัก และเสริมรายวิชาที่เกี่ยวกับการใช้ทักษะหรือการปฏิบัติจริงในสถานปฏิบัติการ หรือเสริมขึ้นมาในหลักสูตร ในการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรฯ ต้องคำนึงถึงความเป็นวิชาการ และวิชาชีพตำรวจที่ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะทาง

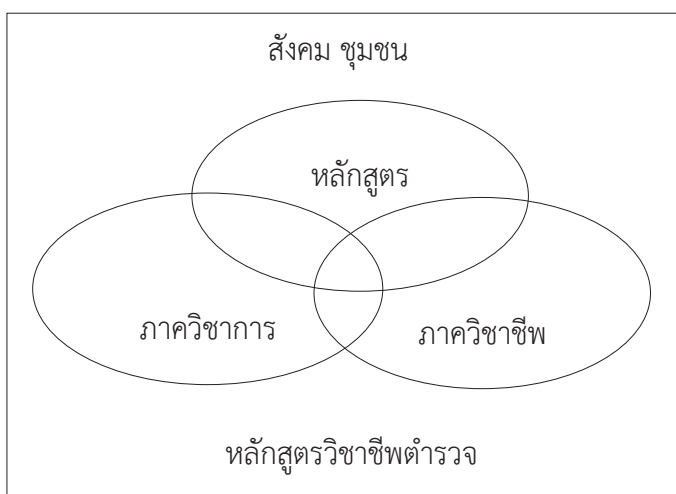
ตำรวจและความชำนาญต่อการปฏิบัติงาน และการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม และแนวโน้มเนื้อหาสาระหลักสูตรการเรียนการสอนฯ อนาคตที่สำคัญ อาทิ วัฒนธรรมแห่งความหลากหลาย สิ่งแวดล้อม ทักษะการสื่อสารสมัยใหม่ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ การก่อการร้ายข้ามชาติ ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ แรงงานข้ามชาติ การค้ามนุษย์ อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าข้ามชาติ ฯลฯ เป็นต้น

4) ประสบการณ์การเรียนรู้ / กิจกรรมการเรียนการสอน มีการปรับเปลี่ยนและบูรณาการประยุกต์แนวทางและเทคนิคการเรียนรู้และฝึกอบรมแนวใหม่ มุ่งเน้นกระบวนการค้นแบบวิทยาศาสตร์การตำรวจ (Science-based Poling) มากขึ้นและใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และฝึกอบรมได้เต็มศักยภาพ เช่น ใช้การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาจากการทำงานในสภาพจริง เพื่อช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการตัดสินใจ ใช้การเรียนรู้แบบเน้นสถานการณ์ (Scenario-based learning) เพื่อเสริมสร้างความสามารถความมั่นใจให้กับนักเรียนนายร้อยตำรวจต่อการแก้ปัญหาเมื่อต้องปฏิบัติหน้าที่บนสถานการณ์ที่กำหนดไว้ ใช้การฝึกแบบฐานสมรรถนะ (Competency-based Training) เพื่อยกระดับนักเรียนตำรวจสู่ความเป็นตำรวจอาชีพ ใช้การเรียนรู้ตามแนวทางพุทธิปัญญานิยม เพื่อให้นักเรียนนายร้อยตำรวจเป็นผู้กระทำและสร้างความรู้เป็นหลัก ใช้การเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยวิธีสอนหลากหลายวิธี ได้แก่ การบรรยาย บทบาทสมมติ การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และการสัมมนา การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนวิธีการเรียนการสอนแบบใช้เหตุการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะการวิจัยและพัฒนาสมรรถนะ เพื่อให้นักเรียนนายร้อยตำรวจสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินความรู้ทางด้านวิชาการ ใช้แบบทดสอบที่สร้างโดยผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผลทางด้านวิชาการ ด้านการปฏิบัติจากการปฏิบัติงานภาคสนามหรือการทดสอบทักษะ และวัดผลและด้านคุณธรรม โดยการสังเกตพฤติกรรมจากคนรอบข้าง มีเกณฑ์มาตรฐานที่ชัดเจน

เป็นระบบ ด้วยการประเมินผลทั้งแบบ ปรับปรุง และ ภาพรวม ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฯ ที่กำหนด

ดังนั้นแล้ว สามารถสรุปได้ว่า แนวทางหลักสูตรวิชาชีพนักเรียนนายร้อยตำรวจฯ ดังกล่าวข้างต้น ต้องมุ่งเน้นการบูรณาการ 3 ส่วน คือ 1) การเรียนรู้ภาควิชาการ 2) การเรียนรู้ภาคทักษะและ 3) วิชาชีพ ร่วมกับการเรียนรู้บริบทสังคมภายนอก อาทิ ชุมชน สังคม ประชาชน เป็นหลักสำคัญ อันถือได้ว่า เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมและสนับสนุนความเป็นวิชาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน สังคมและประเทศชาติในอนาคต ตามภาพประกอบ 1

ภาพ 1 แนวทางหลักสูตรวิชาชีพนักเรียนนายร้อยตำรวจฯ จากการบูรณาการ 3 ส่วน
ที่มา White, D. and Helslop, R (2012)

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย

ผลการศึกษาทิศทางหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจสู่ความเป็นวิชาชีพตำรวจในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2555 - พ.ศ. 2564) ที่ได้จากกระบวนการวิจัยในครั้งนี้ มี 2 ด้าน คือ ภาพลักษณะและแนวทางของหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจและคุณลักษณะของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่พึงประสงค์ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2555 - พ.ศ. 2564) ที่มีความเป็นตำรวจมืออาชีพ และผลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิตตำรวจหรือนักเรียนนายร้อยตำรวจ โดยแบ่งเป็นข้อเสนอแนะระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติการและข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรกำหนดนโยบายและผลักดันให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจระดับต่างๆ ให้ได้มาตรฐานสากล เพื่อเสริมสร้างความเป็นตำรวจมืออาชีพ โดยมีสภาวิชาชีพรองรับ รองรับและเตรียมความพร้อมการเปิดประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติการ: 1) ผู้บริหารและผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจปัจจุบัน ให้มี

มาตรฐานสากล คงความเป็นสถาบันทางวิชาการวิชาชีพตำรวจเฉพาะทาง และ 2) ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดแนวโยบายการจัดการศึกษาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ควรมีการเร่งรัดและพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาโรงเรียนนายร้อยตำรวจเพื่อมุ่งสู่ความเป็นวิชาการและวิชาชีพตำรวจ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป: 1) ควรมีการศึกษาวิจัยต่อยอดขยายกลุ่มเป้าหมายไปสู่หลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจระดับต่างๆ ของ สตช. เพื่อมุ่งสู่การศึกษาและฝึกอบรมสู่ความเป็นวิชาชีพตำรวจอย่างแท้จริงในอนาคต และ 2) ควรมีการศึกษาและวิจัยรอบมาตรฐานการศึกษาและฝึกอบรมสู่ความเป็นวิชาการและ

วิชาชีพตำรวจที่เชื่อมโยงกันระหว่างหลักสูตรการศึกษา และฝึกอบรมระดับต่างๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้การศึกษาและฝึกอบรมหลักสูตรตำรวจในระดับต่างๆ มี

เอกภาพและเชื่อมโยงกัน มุ่งสู่ความเป็นวิชาชีพตำรวจและ ตำรวจของประชาชนอย่างแท้จริงต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา. 2540. *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ.
- มีชัย สี่เจริญ พันตำรวจโท และคณะ. 2553. *รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์* โครงการ แนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นตำรวจมืออาชีพ. สนับสนุนทุนวิจัยโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2536. *ความรับผิดชอบเชิงวิชาชีพในงานตำรวจ*. เอกสารเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ;ลำดับที่ 1865 สำนักวิจัย กรุงเทพฯ

References

- Aimorn, Jangsiripornpakorn. (2550). *Evaluation of Learning: Assessment of learning new concepts* (2nd edition). Bangkok: textbooks academic papers Center The Faculty of Education Chulalongkorn University
- Bourner, T., Katz, T. and Watson, D. (2000). *New Directions in Professional Higher Education*. Philadelphia : SRHE and Open University Press.
- Chakrit, Chukong. (2001). *Learning and teaching preparation of police cadet academy as perceived by police cadets*. (Master's Thesis) Burapha University, Master Education Educational Administration.
- Development Commission Police. (2007). *The initial proposal to develop a system for the police*. Nonthaburi: Development Commission Police Ministry of Justice.
- Green, T. and Linsdell, G. (2010). *Higher Education in Policing. Dealing with uncertainties in policing serious crime*. [Online]. Available from: <http://epress.anu.edu.au>. [2010, September 3]
- Hall, R. H. (1968). "Professionalization and bureaucratization". *American sociological review*, 92-104.
- Jumnaem Chuangdragoon. (2005). *Ideas about the role and direction of development of human Resources*. Thailand. Human Resource. 2(2). 5-10.
- Kunjara Na Ayudhya, Chomphan. (1997). *Curriculum development*. Bangkok: Air Force News Publishing. (In Thai).
- Madaus, G. F., Scriven, M. S., & Stufflebeam, D. L. (1983). *Evaluation model viewpoints on educational*
- Marston, D. (1988). "The effectiveness of special education a time series analysis of reading performance in regular and special education settings". *The Journal of Special Education*, 21(4), 13-26.
- Moore, W., E. (1970). *The Professions: Roles and Rules*. New York: Russell Sage Foundation.
- National Economic and Social Development Plan 11th 2012-2016* (2012, 1 October) n.p. Office of the National Economic and Social Development. Office of The Prime Minister.
- National Education Act of 1999*, as amended (No. 2 & No.3). Retrieved August 10, 2016, from <https://www.mwit.ac.th/~person/01-Statutes/NationalEducation.pdf>
- Natsakon, Adjanasuppat. (2003). *Relevance of Royal Thai Police Cadet Academy Curriculum to Current Crime Prevention Activities: A case Study of The Police Cadets, Class 52*. (master's Thesis). Mahidol University. Master of Arts Criminology and Criminal Justice.